

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážená paní,

k Vámi podané žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví (dále jen „MZd“) dne 31. srpna 2026, evidované pod č. j.: xxx, ve věci *poskytnutí výsledných zpráv z kontrol, které učinilo ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s ministerstvem financí, a to od roku 2023 dosud ve Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra*, Vám sděluji následující:

Na základě Vaší žádosti Vám poskytujeme následující zprávy z kontrol ve Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky ukončené od roku 2023 dosud. Seznam použitých zkratk je uveden na konci sdělení. Doplnuji, že z probíhajících kontrol nelze poskytovat jakékoliv informace.

1. Kontrola č. 8/2023, jejímž předmětem byla realizace a účinnost opatření přijatých k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných při předcházející kontrole náboru pojištěnců

Zjištěný stav u ZPMV

ZPMV přijala pouze částečná ON, když provedla změnu svých pravidel pro nábor pojištěnců v souvisejících vnitřních aktech řízení.

KS prokázala, že ZPMV v roce 2023 postupovala v rozporu se stanoviskem SZP a VZP, když měla uzavřenou DPP s paní [REDAKCE] na náboru.

ZPMV zároveň nedodržela stanovisko SZP a VZP i v části, ve které se ZP zavazují, že nejpozději od 1. 1. 2023 bude ve všech ZP ukončeno jakékoliv odměňování za nábor pojištěnců, a to bez ohledu na typ pracovněprávního vztahu. Jedná se o případ paní [REDAKCE].

KS připomíná, že předchozí kontrola neomezila využívání jakýchkoliv forem základního pracovněprávního vztahu ve smyslu § 3 zákona č. 262/2006 Sb., tedy PP, DPP a DPČ náborářů při náborech pojištěnců, pokud podle stanoviska SZP a VZP dojde ke sjednocení pravidel odměňování náborářů, podle kterých budou postupovat všechny ZP.

Takové dohody ze strany SZP a VZP však nebylo dosaženo, a proto nelze ON přijatá ZPMV i z tohoto důvodu považovat za splněná.

Zdravá soutěž při náborech pojištěnců je žádoucí, pokud v rámci těchto náborů nedojde k odměňování náborů v návaznosti na počet získaných přihlášek pojištěnců.

2. Kontrola č. 1/2024, jejímž předmětem byla realizace a účinnost opatření přijatých Zdravotní pojišťovnou ministerstva vnitra České republiky k odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných v kontrolním závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 23/12 „Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky“

Zjištěný stav u ZPMV

Významná část zjištěných nedostatků v rámci této kontroly byla ovlivněna skutečností, že kontrola měla za předmět ověřit realizaci a účinnost ON, která byla přijata k výsledku kontroly NKÚ 23/12., která byla zahájena dne 6. 6. 2023 a ukončena Usnesením Kolegia NKÚ č. 10/IV/2024 ze dne 18. 3. 2024, kterým bylo vyřízeno odvolání ZPMV proti rozhodnutím o námitkách ke kontrolnímu protokolu. ON pak byla přijata v zákonné lhůtě a jejich první účinnost byla ke dni 1. 7. 2024. Další ON měla termín pro splnění dokonce pozdější, a proto nemohla projevit svou účinnost.

Na skutečnost, že žádné z přijatých ON nebylo splněno, nelze nahlížet jako na nedostatečné věnování se jejich realizaci ze strany ZPMV.

Podstatná kontrolní zjištění:

- ZPMV při odpisu pohledávek splňující definice nedobytností podle § 26c odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, nepostupovala podle PP 03.01/03 a neodepsala zcela nedobytné pohledávky typu 1a, 1b, 1f, 2a, 2d a 2f, tj. celkem 11 962 pohledávek ve výši 226 208 781 Kč.

To, že ZPMV nepostupovala podle PP 03.01/03, vedlo k nedodržení § 3 odst. 1 a § 4 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

- ZPMV porušila § 7 a § 8 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb. konkrétně tím, že ve výročních zprávách za období 2010–2023 uváděla zkreslené informace o odpisování pohledávek dlužného pojistného, pokut a penále. ZPMV neinformovala o odlišnostech v postupu odpisů pohledávek splňující definice nedobytností podle § 26c zákona č. 592/1992 Sb., neuváděla možnost korekcí a nezmiňovala, že více než polovina odepsaných částek pochází z pohledávek z minulých účetních let. Pouze z důvodu 2a) v letech 2011–2024 bylo na pohledávkách odepsáno o 717 916 tis. Kč více než bylo uvedeno ve výročních zprávách, přičemž skutečná částka ze všech 14 typů pohledávek může být ještě vyšší.
- ZPMV nadále i v roce 2023 a 2024 vynaložila na propagaci prostřednictvím vybraných sportovců peněžní prostředky, aniž by stanovila cíle této formy propagace. ZPMV tak nemohla prověřit přínos této formy propagace a nezajistila ochranu veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným jejich neúčelným nakládáním podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 320/2001 Sb.
- V letech 2023 a 2024 ZPMV nadále porušovala zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace podle § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů tím, že ve třech případech řádně nestanovila celkovou předpokládanou hodnotu VZ součtem dílčích plnění, která spolu věcně a časově souvisí a nezadala tyto zakázky v režimu podlimitní VZ podle § 26 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb. jako jednu zakázku.
- ZPMV i v roce 2024 vyplácela pojištěncům příspěvky z fondu prevence ačkoli na ně neměli nárok a tím tyto pojištěnce zvýhodňovala. Z 26 předložených žádostí k programu „Prevence zubních onemocnění“ nebyla v 17 případech splněna podmínka, kdy je možné podat žádost o příspěvek do tří měsíců od úhrady produktu nebo služby. I přesto byla v těchto případech udělena výjimka a příspěvek byl pojištěncům vyplacen.
- Při kontrole bylo zjištěno, že i v roce 2024 ponechala ZPMV rozdělení poskytnutých prostředků mezi pojištěnce zcela na rozhodnutí zaměstnavatele.

- ZPMV nadále v roce 2024 vytvářela netransparentní prostředí, když do Programu podpory profesí s vyšším zdravotním rizikem na jejich zaměstnavatele opět zařadila Nadaci P a H, u které již kontrola NKÚ konstatovala, že se nejedná o zaměstnavatele.

Dále ZPMV nezveřejnila podmínky čerpání uvedeného příspěvku, a tak zvýhodnila Nadaci P a H před ostatními subjekty.

- ZPMV také vytvářela netransparentní prostředí tím, že nezveřejnila všechny podmínky a možnosti čerpání příspěvku na RLPP na svých webových stránkách.
- V letech 2023 a 2024 současně čerpalo příspěvek na RLPP 491 totožných pojištěnců (což činí 38 % z celkového počtu pojištěnců, kteří v těchto letech čerpalo tento příspěvek). Při kontrole bylo navíc zjištěno, že v jednom případě byl příspěvek čerpán jedním pojištěncem dvakrát v roce 2023 a dvakrát v roce 2024. Podrobnější kontrolou bylo dále zjištěno, že se v tomto případě jednalo o pojištěnce, který byl zařazen na vyšší manažerskou pracovní pozici. Tím, že ZPMV poskytla tomuto pojištěnci příspěvek nad stanovenou výši, postupovala ZPMV netransparentně a postupovala v rozporu se zásadami hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 320/2001 Sb.

3. Kontrola č. 1b/2023, jejímž předmětem byla kontrola „Revizní systémy hrazených služeb poskytovaných poskytovateli v oboru zubní lékařství“.

Podstatná kontrolní zjištění:

- Nízká personální kapacita revizního systému se negativně projevila na jeho celkové účinnosti v segmentu stomatologie a podílela se na vzniku nedostatků. Nastavení kontrolního systému ZPMV (tzn. neefektivní využívání RP, chyby v posuzování podezřelých případů RP atd.) vedlo k tomu, že ZPMV nebyla schopná včas identifikovat některá rizika plynoucí z § 25 odst. 1 a § 27 zákona č. 320/2001 Sb., což vedlo k ne hospodárnému použití veřejných prostředků (§ 4 zákona 320/2001 Sb.).
- KS zjistila, že v průběhu kontrolovaného období došlo u PZS IČZ [REDAKCE] (Praha) a PZS IČZ [REDAKCE] (Praha) ke čtyřem cíleným fyzickým revizím (u každého PZS) a v rámci každé ZPMV zjistila, že PZS neoprávněně vykazovali ZS. Po každé fyzické kontrole obdrželi PZS poučení, které pak ignorovali.

Oba PZS se nachází v Praze, kde je problém s místní dostupností ZS v rámci ČR nejméně závažný.

Vzhledem ke kumulujícím se problémům (opakované revize, podání od pojištěnců ZPMV a ostatních ZP, nepoučitelnost PZS) by ZPMV měla zvážit ukončení spolupráce s PZS IČZ [REDAKCE] a PZS IČZ [REDAKCE], a pokud takovém postupu brání jiné zákonné povinnosti a okolnosti, např. místní dostupnost ZS, dosáhnout plnění povinností PZS jinou cestou, zejména jednáním, ale rozhodně nepřipustit neoprávněně vykazování výkonů.

V opačném případě by mohlo docházet k omezení účinnosti revizního systému u těchto PZS a vzniku popsanych nedostatků. Nastavení kontrolního systému ZPMV by potom vedlo k tomu, že by ZPMV nebyla schopná včas identifikovat některá rizika (§ 25 odst. 1 a § 27 zákona č. 320/2001 Sb.), což by vedlo k ne hospodárnému použití veřejných prostředků (§ 4 zákona 320/2001 Sb.).

- Nesprávné vyhodnocování výkonů RL a chyby v nastavení IS způsobily nevhodné použití veřejných prostředků, tj. porušení § 4 zákona č. 320/2001 Sb. Kvůli zjištěným nedostatkům mohlo dojít ke škodě ve výši až 32 722 647 Kč, přičemž z toho za období 2017–2020 je značně oslabena možnost vymoci částku ve výši 26 102 600 Kč (tj. 80 %).

V rámci postrevize případů za rok 2021 může dojít ke zpětnému odmítnutí a snížení celkové výše odhadnuté škody o částku 6 619 442 Kč. Konečná výše škody bude vyčíslena v rámci kontroly ON.

Výše škody je odhadnutá a finančně vyčíslená maximální výše důsledků naplnění rizika za kontrolované období. Je tedy kvantifikací důsledků zjištěných nedostatků v revizním systému. Přesnou a konečnou výši škody bude možné zjistit až po provedení kontroly ZD v rámci ON.

V případě třech podkapitol se ZPMV na základě podnětu KS rozhodla provést zpětnou podrobnou cílenou kontrolu. V 8 z 16 podkapitol ZPMV již v průběhu kontroly úplně nebo částečně napravila zjištěné chyby v IS a také podala žádost na úpravu IS. Ve dvou případech (lokalizace a OF) ZPMV upravila IS ještě před začátkem kontroly.

Avšak KS konstatuje, že v 13 z 16 kontrolovaných oblastí neměla ZPMV v IS nastavené RO podle ÚV, což lze označit za stav, kdy vnitřní kontrolní systém nebyl způsobilý včas zjistit rizika podle § 25 zákona č. 320/2001 Sb.

Ve čtyřech kontrolovaných oblastech ZPMV nedodržuje RO v takovém znění, jak je stanovuje ÚV. KS konstatuje, že nejednoznačný výklad ÚV je často opakující se chyba u všech ZP. ÚV lze v souladu s § 17 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. vyloučit či změnit dohodou ZP a PZS. ZPMV nicméně nepředložila KS žádný dodatek (dodatky) uzavřené s dotčenými PZS, z nichž by vyplýval jiný postup pro uplatňování RO.

Dle KS by mělo dojít k sjednocení výkladů souvisejících s jednotlivými výkony v dohodovacím řízení při tvorbě nové ÚV.

V 8 z 16 kontrolovaných oblastí došlo k nesprávnému vyhodnocování výkonů RL anebo doporučení RL způsobila nevhodné použití veřejných prostředků, tzn. ZP uhradila ZS, které hradit neměla.

KS konstatuje, že i pro výkony, kterým oficiálně ÚV nestanovuje OF, je vhodné stanovit v IS adekvátní přípustné frekvenční hranice pro posílení způsobilosti revizního systému zjišťovat rizika podle § 25 zákona č. 320/2001 Sb. To, že ZPMV nastavuje vnitřní OF pro výkony, kterým oficiálně ÚV nestanovuje OF, je příkladem dobré praxe.

Na podněty KS reagovala ZPMV adekvátně. Případné zjištěné nedostatky v IS se snažila napravit již v průběhu kontroly.

Seznam zkratk:

DPČ.....Dohoda o pracovní činnosti
DPP.....Dohoda o provedení práce
IČZIdentifikátor PZS
IS.....Informační systém
KSKontrolní skupina
OFFrekvenční omezení

ONOpatření k nápravě
PPPracovní poměr
PP 03.01/03 Pracovní postup – vnitřní předpis ZPMV
PZSPoskytovatel zdravotních služeb
RL.....Revizní lékař
RLPPRehabilitační a léčebně preventivní pobyty
RORegulační omezení
SZPSvaz zdravotních pojišťoven
ÚVÚhradová vyhláška
VZ.....Veřejná zakázka
ZDZdravotnická dokumentace
ZPZdravotní pojišťovna